

Økonomi- og aktivitetsrapport per 30.04.2022

Gausdal kommune

Innhold

Forord	3
Oppsummering økonomi	4
Utgifter til korona-pandemien og covid-19 vaksinasjon	6
Medarbeiderne.....	6
Overtid.....	6
Årsverk.....	8
Nærvær.....	9
Omstillingsutvalget.....	10
Internkontroll	10
Kommunens planområder	13
1 Administrative fellestjenester	13
2 Næring og miljø	14
3 Skole	16
4 Barnehage.....	17
5 Kultur og fritid	19
6 Teknisk drift	20
7 Bygg/eiendom/areal.....	21
8 Interkommunale samarbeid.....	22
9 Barn og familie.....	23
10 Sosiale tjenester og sysselsetting.....	24
11 Helse	24
12 Omsorg	26
13 Generelle utgifter og inntekter	28

F o r o r d

Kommunedirektøren rapporterer til formannskap og kommunestyre to ganger i året, gjennom en tertialrapport, - ved utgangen av april og august. Ved årets slutt rapporteres det i årsmeldingen.

Tertialrapport til kommunestyret

- Tar utgangspunkt i vedtatt strategiplan, med økonomiplan og årsbudsjett
- Viser status i forhold til økonomiske rammer (drift og investeringer)
- Viser status i oppnåelse av resultatmål/leveransemål, og hvordan det arbeides med fokusområdene
- Viser eventuelle endrede forutsetninger som er kommet til
- Viser eventuelle forslag til endringer i målsettinger og rammer

Gjennomgående rapporteringstema, i tillegg til ovennevnte, er:

- Bruk av overtid
- Nærvær/sykefravær
- Internkontroll
- Arbeidet i omstillingsutvalget
- Antall årsverk

Rannveig Mogren, kommunedirektør

Oppsummering økonomi

Det framgår av økonomirapporteringen på de 13 planområdene hva som anslås å bli endringer ved årets slutt sett opp mot budsjettert utgifts- og inntektsnivå. Nedenfor følger er kort oppsummering av de avvik som per nå ser ut til å bli ved årets slutt.

Når det gjelder de sentrale utgiftene og inntektene, ser endringene per nå ut til å bli som følger:

Fra skjema 1A - sentrale poster	Positivt avvik	Negativt avvik
Økte skatteinntekter (RNB)	10,56	
Reduserte inntekter inntektsutjevningstilskudd (RNB)	7,75	
<i>Endring rammetilskudd (RNB):</i>		
- koronaberedskap smittesporing 2. halvår	0,22	
- nasjonale e-helseløsninger og rhesusimmunisering	0,00	
- redusert rammetilskudd, som følge av økte skatteinntekter		-8,53
Sum endring inntekter RNB (regjeringens forslag)	10,01	
Eiendomsskatt	0,70	
Renteutgifter/-inntekter		-1,50
Økt minimumsavdrag - økt nedbetaling avdrag lån		-12,40
Sum	10,71	-13,90
Sum sentrale poster	-3,19	

Som det framgår av tabellen, er det i revidert nasjonalbudsjett (RNB) foreslått en stor vekst i kommunens skatteinntekter. Dette blir kommunene trukket for ved at rammetilskuddet reduseres. Netto inntektsøkningen skal dekke kommunens økte utgifter til pris- og lønnsvekst utover det som var foreslått i statsbudsjettet.

Det framgår også at det må utgiftsføres betydelig mer i låneavdrag enn budsjettert. Dette er som følge av en feil oppstått i 2015. Dette har medført for lave låneavdrag i perioden 2015-2021 og dette rettes nå. Lånegjelden til kommunen vil som følge av dette reduseres tilsvarende mer enn det som var budsjettert.

Rentenivået har økt mer i 2022 enn forutsatt, det ser per nå ut til å kunne bli noe høyere netto renteutgifter som følge av dette.

Månedsrapport April-2022

For nærmere detaljer og forklaringer vises det til kommentarene på planområde 13 Generelle utgifter og inntekter.

Når det gjelder avvik mot vedtatt budsjett innen kommunens tjenester, er anslagene per 1. tertial som følger:

	Fra skjema 1B - planområdene	Positivt avvik	Negativt avvik
2	Næring og miljø. For høyt budsjettert tilskudd		-1,50
3	Skole. Betaling til/fra andre kommuner		-0,20
4	Barnehage. Lavere tilskudd og lavere driftsutgifter for øvrig	1,40	
6	Teknisk drift. Mindre avsetning til selvkostfond, økte strømutfgifter gatelys	2,00	
7	Bygg/eiendom/areal. Økte strømutfgifter		-5,00
7	Bygg/eiendom/areal. Inntekt forlik EPC, mindreforbruk plansaker	2,5	
11	Helse. RNB-beredskap smittesporing 2. halvår, endringer nasjonale e-helsetjenester, rhesusimmunisering		-0,23
12	Omsorg. Endring ressurskrevende tjenester, økte utgifter institusjon-/hjemmetjeneste, lavere utgifter til utskrivningsklare pasienter	2,00	
	Generelle poster:		
13	Koronautgifter - ikke kompensert fra staten		-3,06
13	Pensjon - usikkert anslag	2,50	
13	Prisvekst for øvrig		-2,00
13	Lønnsoppgjør - usikkert anslag		-3,00
	Sum	7,90	-12,48
	Sum poster fra planområdene		-4,58
	Sum totalt sentrale poster og drift av kommunens tjenester		-7,78

Som det framgår av tabellen over anslås det både mer- og mindreforbruk ved flere av planområdene. Videre anslås det økte utgifter knyttet til den økte lønn- og prisveksten. Det er også lagt inn et negativt budsjettavvik på ca. 3 mill. kr knyttet til kommunens koronautgifter. Staten har tidligere uttalt at kommunene skal få dekket disse, men det foreligger per nå ingen vedtak om det på Stortinget.

På de enkelte planområdene framgår det forklaringer knyttet til de enkelte anslagene. Det presiseres at det på flere områder er krevende å gi eksakte anslag da det raskt skjer til dels store endringer i tjenestenivå som følge av endrede behov hos innbyggerne.

Samlet per 1. tertial ser det per nå ut til å bli et merforbruk på nær 8 mill. kr. Hovedårsaken til at det i sum blir et merforbruk knyttes til kommunens korreksjon av for lite betalt låneavdrag i perioden 2015-2021 samt økt lønn- og prisvekst.

Utgifter til korona-pandemien og covid-19 vaksinasjon

Kommunen har hatt følgende utgifter 1. tertial 2022 knyttet til koronapandemien. Det er en god del utgifter også i 2022 knyttet til dette. Det har vært utgifter til både overtid og vikarinnleie ved fravær ved sykdom hos ansatte. Kommunen har også gjennomført vaksinerings dette tertialet.

I regjeringens framleggelse av revidert nasjonalbudsjett i mai 2022 er det ikke avsatt særskilte midler til kommunen utgifter til koronapandemien i 2022. Dette vil først bli vurdert på senhøsten 2022. I Gausdal er de enkelte planområdene administrativt kompensert for disse ekstraavgiftene, og differansen er foreløpig lagt på planområde 13 Generelle utgifter og inntekter. Dette for å unngå at tjenestene blir skadelidende for disse utgiftene.

Utgifter til covid-19 vaksinasjon og koronautgifter 1. tertial 2022	Covid-19 vaksinasjon	Korona-utgifter	Totalt
Kommunens utgifter	774	3 055	3 829
Refusjon fra HELFO	-353	-	-353
Kommunens netto utgifter	421	3 055	3 476
Økt rammetilskudd for 2022	-787	-	-787
Sum netto utgifter	-366	3 055	2 689

Kommunen har videre utbetalt 0,5 mill. kr til lokalt næringsliv som kommunal kompensasjonsordning som følge av koronapandemien. Dette på bakgrunn av mottatt tilskudd fra staten.

Me d a r b e i d e r n e

Overtid

Kommunens utgifter til overtid per 30.04.2022 sammenholdt med samme periode i fjor viser en økning på ca 1,5 mill. kr. Av denne økningen, er 1,2 mill. kr overtid tilknyttet koronapandemien. Økningen på planområde 11 og deler av økningen på planområde 12 knytter seg til drift av særlig ressurskrevende tjenester. Det har i første tertial vært nødvendig å bruke overtid for å sørge for tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til å drifte tjenestene.

Månedrapport April-2022

Denne tabellen viser utbetalt overtidsgodtgjøring i hele 1000 kr for det enkelte planområde. Tallene er per 30.04 for årene 2020-2022.

	Planområde	2020	2021	2022
1	Administrative fellestjenester	-	-	-
2	Næring og miljø	-	-	27
3	Skole	-	23	131
4	Barnehage	-	1	58
5	Kultur og fritid	-	-	-
6	Teknisk drift	60	150	76
7	Bygg/eiendom/areal	-	25	47
8	Interkommunale samarbeid	-	22	-
9	Barn og familie	4	92	197
10	Sosiale tjenester og sysselsetting	-	-	-
11	Helse	297	318	1 098
12	Omsorg	511	410	904
	Sum	872	1 040	2 539

Tabellen nedenfor viser utbetalt overtidsgodtgjørelse per 30.04 i årene 2020-2022 knyttet til koronasituasjonen:

	Planområde	2020	2021	2022
3	Skole	-	1	92
4	Barnehage	-	-	51
9	Barn og familie	-	76	198
11	Helse	31	50	460*
12	Omsorg	10	77	198*
	Sum	42	204	1 177*

* Det ble i første tertial oppdaget at overtidsgodtgjøring på ca kr 200.000 skulle vært ført på koronaprojekt. Feilføringene gjelder planområde 11 Helse og 12 Omsorg. Dette blir korrigert i

regnskapet for andre tertial, og medfører at totalsummen for overtidsgodtgjørelse knyttet til koronasituasjonen i første tertial blir 200.000 høyere enn det som vises i tabellen her.

Årsverk

	Planområde	2. tertial 2021	3. tertial 2021	1 .tertia 2022
1	Administrative fellestjenester	12,6	12,6	12,6
2	Næring og miljø	0	0	0
3	Skole	101,17	96,96	96,57
4	Barnehage	36,67	38,27	42,31
5	Kultur og fritid	6,95	8,52	7,1
6	Teknisk drift	11,15	11,15	11,15
7	Bygg/ eiendom/ areal	36,66	38,76	39,69
8	Interkommunale samarbeid	22,9	22,9	23,1
9	Barn og familie	8,2	9,2	11,2
10	Sosiale tjenester og sysselsetting	5,39	5,29	6,05
11	Helse	71,15	73,22	78,3
12	Omsorg	100,54	94,95	95,61
	Sum	413,38	411,87	423,68

Tabellen viser årsverk i drift ved de tre siste tertialsavslutningene. Kommunestyret ba i 2021 om at det i forbindelse med rapporteringene til kommunestyret blir lagt fram en oversikt som viser antall årsverk. Arbeidet resulterte i endringer i hvordan vi teller årsverkene i kommunen. Fra 2. tertial 2021 inkluderer årsverkstallene også vakanser og lærlinger.

Fra tabellen ser man at det har vært en økning i totale årsverk i 1. tertial 2022. Det vil være naturlige små svingninger mellom hver telling på de fleste planområder. Noen planområder skiller seg likevel ut i 1. tertial. På planområde 4 Barnehage har det ikke vært en reell økning i første tertial. Oppjusteringen her skyldes en tellefeil som ble oppdaget i 1. tertial 2022. Økningen på planområde 10 skyldes blant annet oppbygging av flykningstjenesten i forbindelse med kommunestyrets vedtak om økt bosetting i 2022. Økningen på planområde 11 Helse knytter seg til økt behov i kommunens drift, blant annet knyttet til særlig ressurskrevende tjenester.

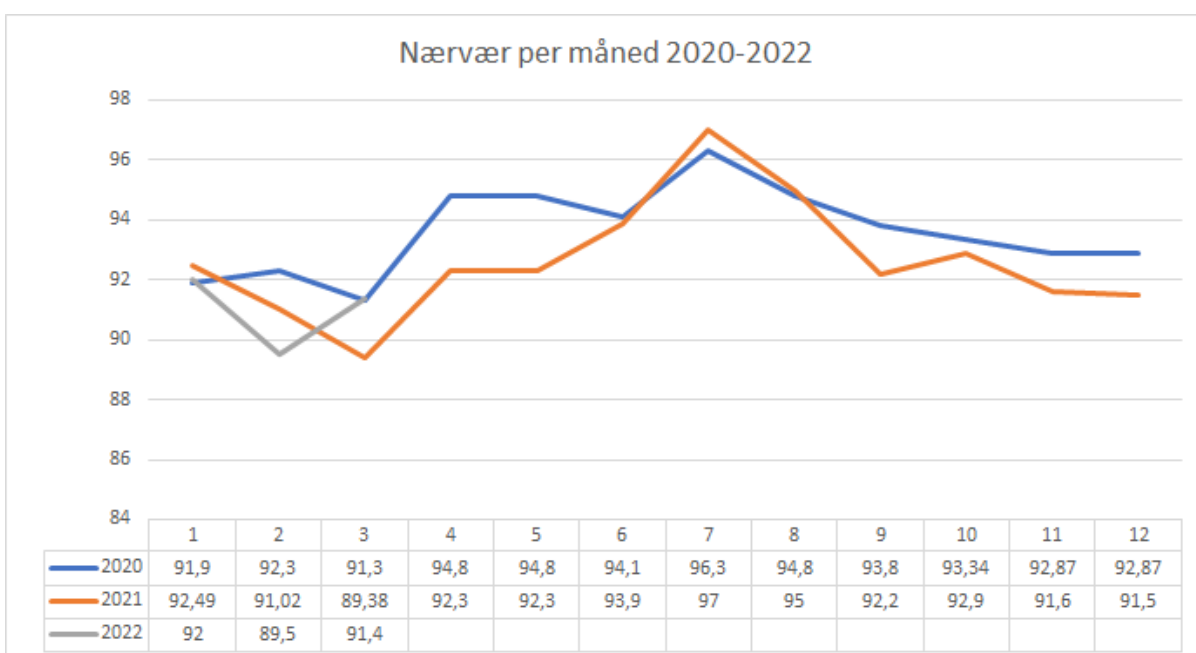
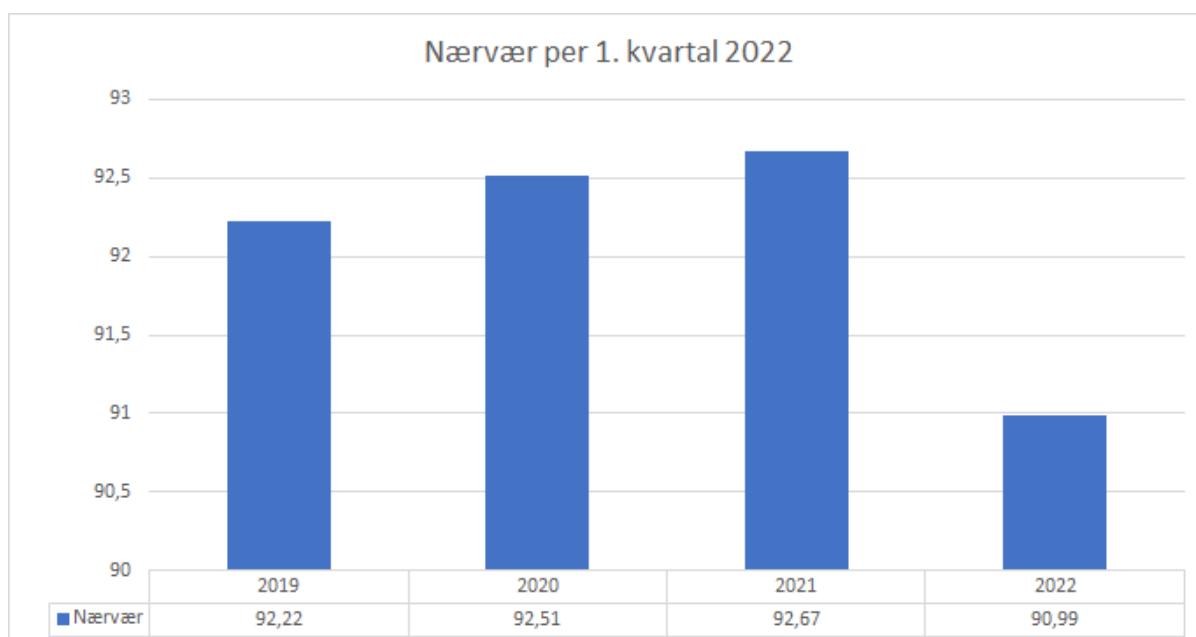
Økningen på planområde 9 Barn og familie skyldes blant annet en tilskuddsfinansiert stilling innenfor skolehelsetjenesten, samt en økning i Familieteam. Vi ser en generell økning i behovet for tjenester til barn og unge, samt psykisk helse.

I tillegg til årsverkene i tabellen kommer 7,05 årsverk knyttet til investering. Dette er det samme årsverkstallet som ved 3. tertial 2021.

Nærvær

Samlet nærvær per mars 2022 er 91 % jmfør figur 1. Det er et lavere nærvær enn for samme periode de foregående årene. Både korttidsfraværet og langtidsfraværet har økt i perioden. Økningen skyldes i hovedsak en ny smittetopp for korona, samt noe vanlig influensa.

I fanene for det enkelte planområde vises nærvær per mars 2022. Tallene for april var ikke klare ved rapporteringstidspunktet.

Omstillingsutvalget

Rapportering fra omstillingsutvalget, jfr. kommunestyrevedtak.

Vi har retningslinjer for omstilling og nedbemanning. Der går det fram at utlysning/ansettelse innen enhetene blir stoppet når det foregår nedbemanning i kommunen. Ledige stillinger skal meldes til kommunens omstillingsutvalg. Overtallige meldes inn til omstillingsutvalget.

Omstillingsutvalget har 5 medlemmer:

- 3 arbeidstakerrepresentanter
- 2 arbeidsgiverrepresentanter (kommunedirektør)

Omstillingsutvalget har innstillende myndighet overfor kommunedirektøren, som har tilsettings- og oppsigelsesmyndighet, jfr. delegeringsreglementet.

Enhetene skal ved ledighet i stilling, omstilling og nedbemanning – innenfor de økonomiske rammene – vurdere hvilke tjenester som skal gis, og hvilken kompetanse enheten/arbeidsområdet må ha for å kunne ha et forsvarlig nivå på disse tjenester.

Når stilling er ledig, skal stillingen bli vurdert ut ifra følgende:

- om det er mulig å inndra stillingen
- om oppgavene kan bli utført av andre
- om det er behov for omorganisering
- om stillingen kan brukes i attføringstiltak
- Vurderingene skal gjøres i samråd med tillitsv

Etter denne vurderingen blir den ledige stillingen meldt til kommunens omstillingsutvalg.

Konklusjoner fra behandling i omstillingsutvalget 01.01.2022 -30.04.2022:

Det har i denne perioden vært gjennomført to møter i omstillingsutvalget, men det har i perioden ikke vært overtallige å vurdere opp mot ledige stillinger. Ledige stillinger har således blitt utlyst.

I n t e r n k o n t r o l l

I **kommuneloven** av 2019 står følgende om internkontroll

*«§ 25-2. Rapportering til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og statlig tilsyn
Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året.»*

Vi har denne rapporteringen i årsberetning og årsmelding. I tillegg i tertialrapport 1 og 2, som også behandles i kommunestyret.

Vi definerer internkontroll som systematiske tiltak som sikrer at virksomhetens aktiviteter

- planlegges
- organiseres
- utføres
- vedlikeholdes

i samsvar med krav i lov eller forskrift.

Vi arbeider etter mottoet godt nok, i og med at det må være en balanse mellom tjenesteyting og systemfokus/dokumentasjon (administrative oppgaver). Vi arbeider for å skape en kultur for fornying, forenkling og forbedring. Ledelse er viktig, og lederansvaret går også fram av lov og forskrift. Det handler om tilrettelegging, organisering, opplæring, gjennomføring og oppfølging.

Internkontrollen har fire fokusområder:

Tjenesteytingen / kjerneoppgavene og støtteprosessene	= innbyggerne
Personalet, HMS (helse, miljø og sikkerhet)	= medarbeiderne
Samfunnsikkerhet og beredskap	= verdiene i samfunnet
Økonomi og finansforvaltning	= økonomistyring

Dokumenter som må være på plass for å ha en sektorovergripende internkontroll:

- Delegeringsreglementet fra kommunestyret til kommunedirektøren
- Delegering fra kommunedirektøren
- Økonomireglementet/-håndboken
- Finansreglementet
- Anskaffelsesstrategi- og reglementet
- Arbeidsgiverstrategi med reglementer/maler osv. i personalhåndbok
- Etske retningslinjer
- System for lederstøtte og oppfølging
- Rutiner for varsling etter arbeidsmiljølov
- Rutiner som sikrer iverksettelse og oppfølging av politiske vedtak
- Rutiner for systematisk avvikshåndtering
- Strategisk kompetansestyring
- Arkivplan
- Datasikkerhet og håndtering av personopplysninger (GDPS)
- Helse- miljø og sikkerhet
- Oversikt over avtaler
- Krisehåndtering og beredskap

Dokumentene er i hovedsak oppdatert, eller i prosess for å bli det.

Det er mange egenkontroll- og internkontrollaktiviteter i løpet av et år. Noen som gjelder tjenestene, er omtalt under hvert enkelt planområde.

Her er noen av de større - felles for Gausdal kommune første tertial 2022:

- Rapportering i henhold til finans- og gjeldsreglementet, i kommunestyret 24.02.2022.
- Oppfølging av politiske vedtak – sak fra kontrollutvalget til kommunestyret 3 ganger i året, herunder 24.02.2022.
- Oppdatering av beredskapsplan for streik.
- Videreutvikling av virksomhetsplanlegging i Framsikt.
- Arbeid med elektronisk avvikssystem i alle enheter (overgang fra manuell løsning).
- Felles prosjekt med informasjonssikkerhet for de 3 kommunene i Lillehammer-regionen. Dette er en stor og viktig satsing, som krever mye arbeidsinnsats. Arbeidet omfatter bl.a.

strategidokumenter, prosedyrer, risikovurderinger, kompetanseheving og opplæring. Prosjektet begynte i 2021 og pågår fortsatt.

- Internkontroll – med aktuelle tema og prosesser innen både tjenester og arbeidsgiverfeltet – er på dagsorden i ledermøter og i møter med verneombud/tillitsvalgte.

Statlige tilsyn

Fra Arbeidstilsynet:

Hjemmetjenesten og Follebu bofellesskap - november 2021. Tema i tilsynet:

- HMS-opplæring
- Ledelse og medvirkning, samarbeid med verneombud og tillitsvalgte
 - S y s t e m - a r b e i d : k a r t l e g g i n g , r i s i k o v u r d e r i n g , t i l t a k , r u t i n e r o g a v v i k s h å n d t e r i n g k n y t t e t t i l o r g a n i s a t o r i s k , e r g o n o m i s k o g p s y k o s o s i a l t a r b e i d s m i l j ø
 - I n f o r m a s j o n o g o p p l æ r i n g k n y t t e t t i l r e l e v a n t e t e m a t i k k
 - B r u k a v b e d r i f t s h e l s e t j e n e s t e n

Vi fikk 4 pålegg som i hovedsak går på å forbedre virksomhetens kartlegging og risikovurdering ved arbeidssituasjoner som kan medføre at arbeidstaker blir utsatt for vold, trussel om vold og uheldige belastninger som følge av kontakt med andre, eller biologisk materiale mv. 3 av 4 pålegg er oppfylt. For det fjerde – om risikovurdering - sendte kommunen inn dokumentasjon innen fristen 31.05.2022.

Fra statsforvalteren:

Det ble gjennomført tilsyn med skolehelsetjenesten 1. til 7. klasse i Gausdal kommune høsten 2021. Det ble undersøkt om kommunen sørger for at skolehelsetjenesten 1. til 7. klasse blir utført i samsvar med aktuelle lovkrav slik at barna får trygge og gode tjenester. Resultatet ble et lovbrudd som gikk på at Gausdal kommune ikke sørger for systematisk styring av skolehelsetjenestens aktiviteter. Vi sendte inn plan for å lukke avviket, og statsforvalteren ga 15.05.2022 tilbakemelding på at kommunen har dokumentert at lovbruddet blir rettet. Tilsynet er avsluttet.

Forvaltningsrevisjon

Oppstart av forvaltningsrevisjon: Kontrollutvalget vedtok i møte 15. februar 2022 å starte opp et revisjonsprosjekt med temaet forebygging av sosiale utfordringer og utenforskap. Formålet med prosjektet er å sette søkelys på Gausdal kommunes arbeid med å forebygge sosiale utfordringer og utenforskap blant barn og unge, spesielt rettet mot lavinntektsfamilier.

K o m m u n e a n o p r å d e r

1 Administrative fellestjenester

Kommentar til status økonomi

Prisene på forsikringer har økt betydelig fra 2021. Budsjettet for 2022 ble justert opp med 0,2 mill. kr, men likevel ser det ut til å bli en negativ differanse her på ca. 0,3 mill. kr. Det er også økte utgifter til IKT-lisenser, også her har det vært en prisøkning utover ordinær prisvekst de senere år. Selv om kommunen i hovedsak bruker henvisningannonser og har hovedinformasjon på kommunens hjemmesider og sosiale medier, er budsjettet her for lavt. Nivået på disse postene må vurderes inn mot budsjettet for 2023.

Det er mindreforbruk på noen øvrige poster slik at det antas å ikke bli noe stort merforbruk samlet sett.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
Det bør vedtas en ny regional plan for interkommunalt samarbeid.	Ikke startet	Arbeidet med planen er i samråd med ordførerne satt på vent.
Det skal vedtas en frivilligstrategi i løpet av 2022.	Ikke startet	Arbeidet er utsatt til 2023 pga. kapasitetsutfordringer.
Ved større planprosesser skal samskapsningsperspektivet alltid vurderes i forbindelse med medvirkning.	Iht. plan	Nye måter å arbeide på prøves stadig ut. Prosessen med aldersvennlig lokalsamfunn er et eksempel.
Vi vil bruke kommunens hjemmeside og sosiale medier aktivt med formål om å informere og engasjere.	Iht. plan	Nye virkemidler brukes aktivt, - som film, digitale plakater, annonsering på nye måter.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2018	0,88 %	4,56 %	5,44 %
Årlig sykefravær 2019	0,50 %	2,84 %	3,34 %
Årlig sykefravær 2020	0,17 %	5,61 %	5,78 %
Årlig sykefravær 2021	0,19 %	2,73 %	2,92 %
Årlig sykefravær 2022	1,10 %	5,39 %	6,48 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	0,06 %	5,28 %	5,34 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	1,10 %	5,39 %	6,48 %

Samlet nærvær per mars 2022 var på 93,5 %. Dette er en nedgang i nærvær sammenlignet med samme periode i fjor. Langtidsfraværet er uendret, mens korttidsfraværet har økt noe.

2 Næring og miljø

Kommentar til status økonomi

Det er lagt inn for høyt inntektsbudsjett på konto for konsesjonsavgift. Avviket antas å utgjøre ca. 1,6 mill. kr.

Kommunestyret vedtok i november 2021 å øke budsjettet med 0,45 mill. kr for å få på plass en veterinærvaktordning også for andre dyr enn produksjonsdyr. En ny vaktordning for hest og smådyr var først klar 1. april, og det vil dermed gi et mindreforbruk i størrelsesorden 0,1 mill. kr som følge av det.

De gjeldende vaktordningene for produksjonsdyr og hest/smådyr i vaktområdet Gausdal/Lillehammer er midlertidige frem til igangsatt anbudsprosess er avsluttet.

Kommunestyret i Gausdal vedtok i sitt møte 19. mai 2022 å innføre en kompensasjonsordning for landbruket i 2022. Dette for å gi et bidrag til de økte utgiftene som næringen har. Kompensasjonsordningen har en økonomisk ramme på 2,97 mill. kr, og er finansiert av kommunens disposisjonsfond. Kompensasjonsordningen vil bli utbetalt i juni måned på bakgrunn av godkjente areal i søknad om produksjonstilskudd.

I første tertial er det utbetalt 512.000 kr i kommunal kompensasjonsordning for lokalt næringsliv knyttet til koronapandemien. Dette på bakgrunn av mottatt tilskudd fra staten.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
Arrangere åpent temamøte for å kartlegge interesse for fjernvarmeanlegg.	Ikke startet	Oppdraget er et samarbeid mellom landbrukskontoret og Lillehammerregionen Vekst (LRV). Grunnlaget for at oppdraget ble satt opp var et prosjekt som Gausdal deltar på, vedrørende ny bruk av gjødsel. Dette prosjektet har utviklet seg i retning av biokull og det vil derfor gjøres en vurdering på om et møte om fjernvarmeanlegg fortsatt vil være aktuelt. Møtet vil eventuelt bli avholdt høst/vinter 2022.
Etablere møtearena for samskaping i samarbeid med Gausdal Næringsforening.	Iht. plan	Tydelige tilbakemeldinger på at næringslivet ønsker lokale møtearenaer da det ble avholdt åpent møte med Gausdal Næringsforening 25. april.

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
For første gang legge fram en årlig tiltaksplan innen klima og miljø i henhold til regional landbruksplan.	Iht. plan	Det ble i januar avholdt et samarbeidsmøte med næringa der det ble enighet om følgende innhold for tiltaksplan 2022: Møteserie om klimatiltak og utprøving av klimakalkulator i ammekuproduksjon. Landbrukskontoret har fått tilsagn om midler fra Statsforvalteren for disse tiltakene og de vil gjennomføres høsten 2022.
Gjennomføre åpent møte i forbindelse med revidering av kommunedelplan Skei.	Ikke startet	Møtet blir mest sannsynlig gjennomført i august.
Gjøre gårdbrukerne kjent med muligheten for å søke statlige tilskuddsmidler til klimarådgivning.	Iht. plan	Søknadsomgangen er oktober 2022 og landbrukskontoret vil utarbeide informasjon om tilskuddsmidlene i forkant, med distribusjon på hjemmeside og mail. Det vil også være tema på et av klimamøtene kontoret arrangerer i høst.
I forbindelse med utarbeidelse av Naturmangfoldsplan for Gausdal, skal det gjennomføres en medvirkningsprosess og planforslag skal legges frem til førstegangs behandling.	Iht. plan	Det er opprettet en arbeidsgruppe med representanter fra landbruk og plan, og det har vært utført medvirkningsmøter våren 2022 med Statsforvalteren i Innlandet, Gausdal fjellstyre, Langsua nasjonalpark og Kittilbu utmarksmuseum. Det blir gjennomført flere medvirkningsmøter høsten 2022.
Kartlegge interesse i landbruket for å levere gjødsel til biogassanlegg.	Iht. plan	Landbrukskontoret deltar i et prosjekt med andre kommuner, der kartlegging av bl.a. biokull som gjødsel er del av temaet. Biogassanlegg har ikke vært oppe som tema ennå, og det vurderes om andre temaer er mer relevante knyttet til tiltak på det enkelte gårdsbruk.
Revidere gjeldende beitebruksplan for Gausdal.	Iht. plan	Revideringen av beitebruksplan for Gausdal startes opp høsten 2022, med etablering av en arbeidsgruppe for medvirkning fra næringa. Den planlegges ferdigstilt i løpet av 2023.
Utarbeide forretningsmodeller for bærekraftig turisme i Langsua, i samarbeid med nasjonalparkstyret, Randsfjordmuseene, reiselivsnæringen og Visit Lillehammer.	Iht. plan	Felles møte med forvaltning, kommune og Visit Lillehammer 25. mai. Fordelt ansvar for oppfølging av konkrete tiltak i forkant og etter sommeren.
Vi vil finne gode kartleggings- og måleverktøy for å beregne kommunens klimaavtrykk.	Forsinket	Ikke påbegynt

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
Vurdere hvilke løsninger fra pågående mobilitetsprosjekter i Lillehammer-regionen som kan være aktuelle for Gausdal jamfør regional næringsplan.	Iht. plan	Det er høstet erfaringer i Øyer gjennom vinteren. Erfaringsdeling er planlagt gjennomført før sommeren.

3 Skole

Kommentar til status økonomi

Per nå kan det se ut til at det blir et merforbruk knyttet til netto utgifter vedrørende undervisning av barn fra egen kommune i andre kommuner og motsatt. Det kan være ca 0,1-0,3 mill. kr i negativt avvik. Dette vil imidlertid kunne endre seg videre utover året.

Planområdet for øvrig ser per nå ut til å kunne gå i balanse ved årets slutt. Andel elever med vedtak om spesialundervisning, samt organisering og omfang av denne påvirker skolenes oppfyllelse av lærernormen. Dette kan medføre noe merforbruk til drift ved enkelte skoler for at det skal drives forsvarlig og i tråd med regelverk.

Det er påløpt 0,2 mill. kr til håndtering av koronapandemien i 1. tertial. Dette knytter seg til økt sykefravær og utgiftene har blitt brukt til utbetaling av overtidsgodtgjørelse og sykevikarer.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
Fokus på trygg skolevei gjennom deltakelse i Hjertesone-prosjekt	Iht. plan	Kommunen har fått innvilget et tilskudd på 83.000 kr til innkjøp og oppsetting av 9 hjertesoneskilt og 4 dropponeskilt ved kommunens tre barneskoler og ungdomsskolen. Skilting ved Follebu skole ble gjort i fjor høst, mens skilting ved de andre skolene er planlagt utført i 2022, etter at det er ført nødvendige p r o s e s s e r m e d d e r e s p e k Skiltingen er et fysisk tiltak, men det viktigste hjertesonetiltaket er det holdningsskapende arbeidet som må gjøres i samspillet mellom skoleledelse, elever og FAU for å oppnå ønsket adferd.
Vi vil i 2022 rapportere på antall klagesaker til Statsforvalteren knyttet til Opplæringslova kap 9A.		Vi har pr. april to aktive saker hos Statsforvalteren.

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
Vi vil i 2022 rapportere på oppnådde grunnskolepoeng. Målet er stabilt høye grunnskolepoeng, det vil si 41 poeng eller høyere.	Iht. plan	Oppnådde grunnskolepoeng vil bli rapportert på i Kvalitetsmelding for gausdalsskolen, som blir framlagt for kommunestyret høst 2022.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2018	1,19 %	2,72 %	3,91 %
Årlig sykefravær 2019	1,07 %	3,82 %	4,90 %
Årlig sykefravær 2020	1,27 %	3,86 %	5,14 %
Årlig sykefravær 2021	2,18 %	6,04 %	8,23 %
Årlig sykefravær 2022	3,19 %	5,32 %	8,51 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	1,70 %	8,27 %	9,98 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	3,19 %	5,32 %	8,51 %

Samlet nærvær per mars 2022 var på 91,5 %. Dette er en økning i nærvær sammenlignet med samme periode i fjor. Langtidsfraværet er redusert, mens korttidsfraværet har økt. Økningen i korttidsfravær skyldes i hovedsak smittetoppen for korona som inntraff i 1. kvartal 2022.

4 Barnehage

Kommentar til status økonomi

Per utgangen av første tertial kan det se ut til at det vil kunne bli et mindreforbruk på tilskudd til private barnehager samt redusert foreldrebetaling med ca. 0,7 mill. kr. Det forutsetter blant annet samme nivå og sammensetning av barn i de private barnehagene på høsten som for våren. Det er derfor mye som kan skje som vil ha virkning både i positiv og negativ retning.

Når det gjelder drift av de kommunale barnehagene, ser det også ut til å kunne bli et mindreforbruk ved årets slutt. I forbindelse med rapporteringen per 2. tertial vil en kunne anslå dette bedre, men per nå ser det ut til å kunne bli et positivt resultat i størrelsesorden 0,6-0,8 mill. kr. Dette under forutsetning av samme driftsnivå som for våren.

I tilknytning til koronapandemien har det vært et relativt høyt sykefravær i 1. tertial. Det er på dette planområdet påløpt 0,2 mill. kr i utgifter til sykevikarer og overtidsgodtgjørelse.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
Barnehagene gjennomfører barnehagebaserte utviklingsprosesser med veiledning fra høgskolen i Innlandet	Iht. plan	Barnehagestyrerne deltar i styrernetverk sammen med Lillehammer og Øyer. Gausdal har i tillegg vektlagt kompetanseutvikling for pedagogiske ledere i eget nettverk for å styrke ledergruppene i å drive utviklingsprosesser for å utvikle kvaliteten i egne barnehager. Representanter fra Høgskolen i Innlandet bistår oss i dette arbeidet, og det drives ulike barnehagebaserte prosesser i alle barnehagene.
Utrede hvordan de lokale opptakskriteriene for barnehage eventuelt kan utformes slik at barn fra Svatsum og Espedalen prioriteres ved inntak i Forset barnehage.	Iht. plan	

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2018	1,67 %	6,93 %	8,59 %
Årlig sykefravær 2019	1,64 %	4,14 %	5,78 %
Årlig sykefravær 2020	1,63 %	3,16 %	4,79 %
Årlig sykefravær 2021	1,91 %	3,53 %	5,44 %
Årlig sykefravær 2022	6,37 %	8,23 %	14,60 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	1,88 %	4,63 %	6,52 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	6,37 %	8,23 %	14,60 %

Samlet nærvær per mars 2022 var på 85,4 %. Dette er en nedgang i nærvær sammenlignet med samme periode i fjor. Både langtids- og korttidsfraværet har økt. Økningen i korttidsfravær skyldes i hovedsak smittetoppen for korona som inntraff i 1. kvartal 2022.

5 Kultur og fritid

Kommentar til status økonomi

Planområdet ser per nå ut til å kunne balansere ved året slutt.

Kommunen har videreformidlet strømstøtte til lag og foreninger, kommunen mottok 308.875 kr fra Kultur og likestillingsdepartementet. Alle lag og foreninger som hadde krav på støtte fikk innvilget søknaden, til sammen ble 208.602 kr betalt ut som tilskudd. Resterende beløp er i tråd med retningslinjene tilbakebetalt staten.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
I frivillighetens år vil kommunen samarbeide med frivilligheten for å spre informasjon om frivillig arbeid og for å rekruttere flere frivillige.	Iht. plan	Det er utarbeidet en film sammen med Gausdal skilag i Kremmerlibakken. Det planlegges to-tre filmer til med andre frivillige organisasjoner. Andre tiltak, som samarbeid med lag/org om aktiviteter vil fremkomme i Frivilligsentralens temamelding for 2022.
Videreutvikling av UtstysArena'n	Iht. plan	Oppdraget er i rute og tilbudet er under utvikling. Det planlegges å gå inn i BUA-ordningen. Venter på midler fra Bufdir på utvidelse av utstyr.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2018	0,93 %	0,66 %	1,59 %
Årlig sykefravær 2019	1,22 %	0,78 %	2,00 %
Årlig sykefravær 2020	1,48 %	3,77 %	5,25 %
Årlig sykefravær 2021	1,96 %	6,12 %	8,08 %
Årlig sykefravær 2022	1,89 %	2,02 %	3,91 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	0,69 %	13,05 %	13,74 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	1,89 %	2,02 %	3,91 %

Samlet nærvær per mars 2022 var på 96,1 %. Dette er en økning i nærvær sammenlignet med samme periode i fjor. Langtidsfraværet er sterkt redusert, mens korttidsfraværet har økt noe. Økningen i korttidsfravær skyldes i hovedsak smittetoppen for korona som inntraff i 1. kvartal 2022.

6 Teknisk drift

Kommentar til status økonomi

Samlet sett vil det kunne bli et mindreforbruk på planområdet med ca. 2 mill. kr. Selvkostområdene innenfor vann og avløp ser ut til å kunne få et positivt avvik på ca. 2,7 mill. kr som følge av renteøkning. En renteøkning medfører at en større del av inntektene må ligge igjen på planområdet for å dekke opp for de økte renteutgiftene, som inngår på planområde 13 Generelle utgifter og inntekter. Økte renteutgifter innen selvkostområdene vil på sikt medføre økte gebyrer for innbyggerne.

Videre ser det ut til å bli et merforbruk på strøm som følge av de høye strømprisene med ca. 0,7-0,9 mill. kr.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
I 2022 skal vi ferdigstille revidering av trafiksikkerhetsplan.	Iht. plan	Høringsutkast er under utarbeidelse med mål om å få den ut på høring før ferien.
Vi vil i 2022 rapportere på eventuelle avvik.	Iht. plan	Det er ingen avvik innen vann- og avløpstjenestene så langt i år.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2018	0,50 %	0,12 %	0,62 %
Årlig sykefravær 2019	0,87 %	1,61 %	2,48 %
Årlig sykefravær 2020	0,30 %	0,35 %	0,65 %
Årlig sykefravær 2021	1,15 %	0,59 %	1,74 %
Årlig sykefravær 2022	2,52 %	0,00 %	2,52 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	0,32 %	0,00 %	0,32 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	2,52 %	0,00 %	2,52 %

Samlet nærvær per mars 2022 var på 97,5 %. Dette er en nedgang i nærvær sammenlignet med samme periode i fjor. Det er kun korttidsfravær på planområdet per mars 2022. Økningen i korttidsfravær skyldes i hovedsak smittetoppen for korona som inntraff i 1. kvartal 2022.

7 Bygg/eiendom/areal

Kommentar til status økonomi

Planområdet ser per nå ut til å kunne få et merforbruk på slutten av året i størrelsesorden 2 mill. kr. Dette knytter seg til følgende forhold:

Ettersom kommunens bygningsmasse er samlet på dette planområdet, vil det bli en stor merutgift her knyttet til de høye energiprisene som har vært hittil i år. Budsjettet for 2022 ble økt med 1,5 mill. kr som følge av dette, men det vil ikke være tilstrekkelig. Per 1. tertial er merforbruket ca. 2 mill. kr. Dersom energiprisene fortsetter å være så høye hele året, vil det kunne bli et merforbruk i størrelsesorden 4-5 mill. kr ved årets slutt.

Det er inngått forlik i tvistesak knyttet til EPC. Forliket innebærer at kommunen mottar et engangsbeløp på 1,7 mill. kr i 2022.

Når det gjelder planarbeid er gebyrinntektene høyere enn budsjettet og utgiftene er lavere. Kapasiteten i planavdelingen er utfordret som følge av stor aktivitet. Det er benyttet mindre konsulentbistand enn det som er budsjettet. Mest mulig arbeid er valgt gjennomført i egen regi, dette er som følge av at det ikke alltid er tidsbesparende å leie inn eksterne konsulenter da det må brukes en god del tid både på for- og etterarbeid. Kapasiteten knyttet til planarbeid vurderes økt i løpet av året. Om dagens ressurser videreføres vil det kunne bli et mindreforbruk ved årets slutt på ca. 0,8 mill. kr.

Status politiske vedtak

Politiske saker

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
Gjennomføre åpent møte i forbindelse med revidering av delplan Skei.	Ikke startet	Møtet blir mest sannsynlig gjennomført i august.

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
Revidere rehabiliteringsplan for kommunale bygg med særlig fokus på universell utforming.	Iht. plan	Planen er under utarbeidelse, men ikke ferdig enda.
Ved utskifting av biler innen eiendomsforvaltningen, skal dette være elbiler.	Iht. plan	2 el-biler er bestilt, og leveres forhåpentligvis før ferien.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2018	1,35 %	3,74 %	5,08 %
Årlig sykefravær 2019	1,48 %	3,87 %	5,35 %
Årlig sykefravær 2020	1,17 %	6,62 %	7,80 %
Årlig sykefravær 2021	1,22 %	3,85 %	5,08 %
Årlig sykefravær 2022	1,98 %	5,77 %	7,76 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	0,96 %	3,65 %	4,61 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	1,98 %	5,77 %	7,76 %

Samlet nærvær per mars 2022 var på 92,2 %. Dette er en nedgang i nærvær sammenlignet med samme periode i fjor. Både kort- og langtidsfraværet har økt. Økningen i korttidsfravær skyldes i hovedsak smittetoppen for korona som inntraff i 1. kvartal 2022.

8 Interkommunale samarbeid

Kommentar til status økonomi

Dette planområdet vil balansere ved årets slutt. Netto økte eller reduserte inntekter vil bli avregnet mot samarbeidenes overskuddsfond eller det vil bli sendt faktura til kommunene i samarbeidene.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2018	1,08 %	0,00 %	1,08 %
Årlig sykefravær 2019	1,45 %	1,27 %	2,72 %
Årlig sykefravær 2020	0,40 %	2,76 %	3,16 %
Årlig sykefravær 2021	0,59 %	6,36 %	6,94 %
Årlig sykefravær 2022	3,32 %	2,44 %	5,76 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	0,71 %	8,86 %	9,57 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	3,32 %	2,44 %	5,76 %

Samlet nærvær per mars 2022 var på 94,2 %. Dette er en økning i nærvær sammenlignet med samme periode i fjor. Langtidsfraværet er sterkt redusert, mens korttidsfraværet har økt i perioden. Økningen i korttidsfravær skyldes i hovedsak smittetoppen for korona som inntraff i 1. kvartal 2022.

9 Barn og familie

Kommentar til status økonomi

Det er per nå ingen forhold som tilsier et negativt avvik ved årets slutt. Det ser per nå ut til å kunne bli et mindre avvik i pluss knyttet til barneverntjenesten.

Det er påløpt utgifter til koronapandemien på dette planområdet med 0,8 mill. kr. Dette knytter seg i hovedsak til beredskapsvakt, ekstraarbeid og overtid i forbindelse med arbeid med smittesporing.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
Utarbeide helhetlig plan for kommunens forebyggende innsats i tråd med barnevernloven.	Iht. plan	Det er utarbeidet en prosessplan for arbeidet som er felles for Øyer og Gausdal og som både inkluderer en administrativ og en politisk prosess. Kommunestyret får planforslaget til behandling høsten 2022, der detaljene rundt den politiske prosessen fremgår
Videreutvikle og systematisere koordinering/samordning av tjenester for barn og unge	Iht. plan	Kommunen er pålagt å ha en barnekoordinator for å ivareta familier med barn eller som venter barn med alvorlig sykdom, skade eller nedsatt funksjonsevne, og som vil ha behov for langvarige og sammensatte eller koordinerte helse- og omsorgstjenester og andre velferdstjenester. En slik funksjon er opprettet fra 1.1.2022. Kommunen har innført et datasystem for koordinering av tjenester og økt grad av brukermedvirkning, Visma flyt samspill.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2018	1,70 %	8,41 %	10,11 %
Årlig sykefravær 2019	1,40 %	16,24 %	17,64 %
Årlig sykefravær 2020	1,35 %	5,24 %	6,58 %
Årlig sykefravær 2021	2,10 %	1,86 %	3,96 %
Årlig sykefravær 2022	2,97 %	1,31 %	4,29 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	0,22 %	4,89 %	5,10 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	2,97 %	1,31 %	4,29 %

Samlet nærvær per mars 2022 var på 95,7 %. Dette er en økning i nærvær sammenlignet med samme periode i fjor. Langtidsfraværet er redusert, mens korttidsfraværet har økt. Økningen i korttidsfravær skyldes i hovedsak smittetoppen for korona som inntraff i 1. kvartal 2022.

10 Sosiale tjenester og sysselsetting

Kommentar til status økonomi

Det foreligger per nå ikke forhold som tilsier vesentlig avvik ved årets slutt. Budsjettet til økonomisk sosialhjelp ble redusert i 2022, per nå ser det ut til å kunne bli balanse ved årets slutt.

I løpet av året skal kommunen drifte alternative mottaksplasser for asylsøkere (AMOT-plasser) og/eller ta imot flyktninger for bosetting. Per utgangen av 1. tertial er det ikke mye som har skjedd som påvirker økonomien. Dette vil først skje fra mai måned og utover. Det er ventet at de statlige tilskuddsordningene vil dekke opp kommunens merutgifter. Alternativt har kommunen et flyktningfond fra tidligere som kan benyttes til å dekke opp eventuelle merutgifter i oppstartsfasen.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2018	1,34 %	4,28 %	5,61 %
Årlig sykefravær 2019	1,99 %	1,53 %	3,52 %
Årlig sykefravær 2020	0,34 %	5,07 %	5,41 %
Årlig sykefravær 2021	1,26 %	3,75 %	5,02 %
Årlig sykefravær 2022	4,86 %	0,00 %	4,86 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	0,00 %	10,40 %	10,40 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	4,86 %	0,00 %	4,86 %

Samlet nærvær per mars 2022 var på 95,1 %. Dette er en økning i nærvær sammenlignet med samme periode i fjor. Det er kun korttidsfravær på planområdet per mars 2022. Økningen i korttidsfravær skyldes i hovedsak smittetoppen for korona som inntraff i 1. kvartal 2022.

11 Helse

Kommentar til status økonomi

Per nå ser det ut til at planområdet vil kunne balansere ved årets utgang. Det knyttes imidlertid kommentarer til følgende forhold:

Drift av legetjenesten er per nå i balanse, men det er en usikkerhet knyttet til både inntektsiden og utgifter til vikar i sommerferien.

Det registreres økt pågang etter psykisk helsetjeneste etter pandemien. Som følge av dette ble det i sak 41/22 Overføring av overskudd/underskudd enhetene overført 0,9 mill. kr for å dekke opp økte lønnsutgifter innen denne tjenesten.

Gjennom året har det oppstått betydelig endringer i enkelte av de ressurskrevende tjenestene som gis. Per nå ser det ut til at endringene samlet sett vil kunne balansere, men det er en viss grad av usikkerhet knyttet til dette.

Månedsrapport April-2022

I budsjettet for 2022 ble det informert om at det ikke var mulig å legge ned Bjørkvin bofellesskap i 2022. Det ble derfor lagt inn 1,5 mill. kr i budsjettet for 2022 for å opprettholde tjenestetilbudet.

Planområdet har hatt utgifter til håndtering av koronapandemien på 0,8 mill. kr i 1. tertial. Det har vært et relativt stort fravær knyttet til koronapandemien og dette innebærer økte utgifter til sykevikarer og overtidsgodtgjøring. Dette er kompensert planområdet ved å tilføre budsjettmidler med motpost på planområde 13 Generelle utgifter og inntekter.

Påløpte netto utgifter til covid-19 vaksinasjon utgjør 0,4 mill.kr, kommunen har mottatt ekstra rammetilskudd fra staten tilsvarende 787' kr for å dekke utgiftene på vårparten. Slik det nå ser ut, vil det mottatte tilskuddet være tilstrekkelig for første halvår.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
Systematisere og kvalitetssikre arbeidet med brukermedvirkning for å tilpasse tjenestetilbudet til tjenestemottakers behov	Iht. plan	Habiliteringsenheten jobber aktivt for økt brukermedvirkning. Brukerne involveres så langt det lar seg gjøre i utforming av vedtak og i tjenesteytingen, og dette er definert i egne prosedyrer. Enheten har iverksatt tiltak for å øke medarbeidernes kompetanse når det gjelder brukermedvirkning og utøvingen av denne. Gausdal kommune har innført Visma flyt samspill, et datasystem som skal bidra til økt grad av brukermedvirkning og tverrfaglig samhandling. Dette er tatt i bruk i flere av kommunens tjenester.
Utprøving av nye arbeidsmåter i møte med unge med psykiske utfordringer	Iht. plan	Tilskuddsmidler finansierer en prosjektstilling for oppsøkende og ambulere tilbud, i første rekke til gutter/unge menn. Tilbudet er under oppbygging og skal være dynamisk og utvikles i samarbeid med brukerne og deres behov.
Videreutvikle og systematisere koordinering av tjenester.	Iht. plan	Visma flyt samspill er i økende grad implementert. Flere koordinatorene har fått opplæring, og flere brukere har tatt det i bruk. Det gjør at brukere med sammensatte tjenester bedre kan få koordinert tjenestene, samt delta på en annen måte i koordineringen og tilbudet.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2018	2,08 %	6,83 %	8,92 %
Årlig sykefravær 2019	1,55 %	7,29 %	8,83 %
Årlig sykefravær 2020	1,84 %	5,33 %	7,17 %
Årlig sykefravær 2021	1,61 %	8,16 %	9,78 %
Årlig sykefravær 2022	3,24 %	6,18 %	9,42 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	2,44 %	11,13 %	13,57 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	3,24 %	6,18 %	9,42 %

Samlet nærvær per mars 2022 var på 90,6 %. Dette er en økning i nærvær sammenlignet med samme periode i fjor. Langtidsfraværet har gått ned, mens korttidsfraværet har økt. Økningen i korttidsfravær skyldes smittetoppen for korona som inntraff i 1. kvartal 2022.

12 Omsorg

Kommentar til status økonomi

Per utgangen av april ser det ut til å kunne bli et mindreforbruk ved årets slutt på ca. 2-2,5 mill. kr. Følgende forhold omtales særskilt:

Det er gjennomført et stort omstillingsarbeid de siste årene. Dette arbeidet er gjennomført på en god måte til tross for merbelastning i tjenestene som følge av koronapandemien. Det arbeides nå med å få gjennomført omleggingen av 18 sykehjems plasser til HDO-plasser (HDO står for heldøgns omsorg), og dette arbeidet vil naturlig måtte ta noe tid. Drift av sykehjem, HDO og hjemmetjenester er per april i balanse. Det knytter seg imidlertid usikkerhet til driften av den nye HDO-avdelingen og utvikling i hjemmetjenesten da det tar noe tid å få på plass vridningen fra sykehjem til HDO-plasser. I tillegg ventes det høyere utgifter til ferieavvikling i år enn det har vært tidligere. Det er krevende å få tilstrekkelig antall vikarer, og det er nødvendig å gå inn på løsninger som er mer utgiftskrevende enn vanlig. Det anslås at det ved årets slutt vil bli et overforbruk på ca. 1,5 mill. kr samlet sett.

Ressurskrevende tjenester er også i endring på dette planområdet som på planområde 11 Helse. Slik det ser ut per nå, vil det kunne bli et netto mindreforbruk knyttet til dette på ca. 3 mill. kr. Som vanlig må det understrekes at det kan skje endringer her ganske så fort.

Kommunen har hittil i 2022 kun betalt for ett døgn når det gjelder utskrivningsklare pasienter. Det betyr at sykehjemmene og hjemmetjenesten har klart å ta imot de pasientene som skrives ut fra sykehuset. Dersom dette fortsetter slik ut året, vil det kunne være et mindreforbruk på denne utgiftsposten i størrelsesorden 0,7 mill. kr.

Det har i 1. tertial påløpt utgifter til koronapandemien med 1 mill. kr. Det har vært relativt stort sykefravær knyttet til koronapandemien i 2022. Utgiftene er kompensert i budsjettet til planområdet og framgår som et negativt avvik på planområde 13 Generelle utgifter og inntekter ettersom staten ikke har kompensert kommunene for disse utgiftene i 2022.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
Gjennomføre en pilot for å teste ut velferdsteknologiske løsninger i et kontrollert miljø.	Forsinket	Utstyret som er bestilt er mottatt. Montering av nødvendig infrastruktur er planlagt gjennomført i løpet av mai.
I forbindelse med alle søknader om helse- og omsorgstjenester skal det vurderes spesifikt om det er aktuelt å ta i bruk velferdsteknologi.	Iht. plan	Søknadene om helse- og omsorgstjenester blir vurdert for om det er aktuelt å ta i bruk velferdsteknologi.
Prøve ut alternative arbeidstidsordninger. Dette skjer i samarbeid mellom ledere og tillitsvalgte.	Iht. plan	Vi deltar i KS-nettverket Rusta for framtida, innovativ bemanningsledelse. Vi følger KS tidsplan. I tillegg har vi en intern framdriftsplanen for 2022. Vi gjennomfører interne prosesser hvor alle ansatte, verneombud og tillitsvalgte er invitert til å delta.
Ved utskifting av biler i hjemmetjenesten erstattes dieselbilene med mer klimavennlige biler.	Ikke startet	Aktuelle biltyper blir vurdert, men er ikke satt i bestilling.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2018	2,10 %	5,23 %	7,33 %
Årlig sykefravær 2019	2,43 %	5,84 %	8,28 %
Årlig sykefravær 2020	2,26 %	6,60 %	8,85 %
Årlig sykefravær 2021	2,43 %	5,86 %	8,30 %
Årlig sykefravær 2022	3,94 %	6,84 %	10,77 %
Sykefravær 1. kvartal 2021	2,01 %	6,89 %	8,91 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	3,94 %	6,84 %	10,77 %

Samlet nærvær per mars 2022 var på 89,2 %. Dette er en nedgang i nærvær sammenlignet med samme periode i fjor. Det er korttidsfraværet som har økt. Økningen i korttidsfravær skyldes smittetoppen for korona som inntraff i 1. kvartal 2022.

13 Generelle utgifter og inntekter

Kommentar til status økonomi

Rammetilskudd og skatteinntekter

I revidert nasjonalbudsjett (RNB) har regjeringen kommet med noen forslag som påvirker kommunens budsjetterte rammetilskudd og skatteinntekter. Ettersom regjeringen er avhengig av å oppnå flertall på Stortinget, vil det kunne komme endringer når Stortinget fatter sitt vedtak. Følgende elementer i regjeringen sitt forslag påvirker kommuneøkonomien:

- Skatteinntektene til kommunene øker som følge av at flere tok ut utbytte i 2021. Dette skjer på bakgrunn av endret utbyttebeskatning fra 2022. Det innebærer at kommunene får økte inntekter i 2022 som følge av innbetaling av tilleggsforskudd for skatteoppgjøret for 2021. Regjeringen betrakter dette som en ekstraordinær inntekt i en situasjon der norsk økonomi er i en høykonjunktur og det samtidig er store ekstraordinære utgifter på statsbudsjettet. Regjeringen foreslår derfor at denne inntekten skal tilfalle staten.
- I tillegg øker skatteinntektene fra husholdningen mer enn det som var anslått i statsbudsjettet for 2022.

Staten øker dermed skatteanslaget for kommunene og reduserer samtidig rammetilskuddet. Staten trekker ikke ut all veksten i skatteinntektene, noe beholdes av kommunene for å dekke opp økte utgifter til lønn og prisvekst. Den beregnede kommunale deflatoren (samlet lønns- og prisvekst) for 2022 er økt fra 2,5 % til 3,7 %. I tillegg har Teknisk beregningsutvalg (TBU) beregnet at utgiftsveksten i 2021 var 1 %-poeng høyere enn det som lå til grunn i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2022. RNB inneholder en kompensasjon for beredskap smittesporing utover høsten, men kommunenes utgifter til korona-pandemien foreslås ikke dekket i denne omgangen.

Følgende endringer er per nå skissert for Gausdal:

Tall i hele tusen kr	Forslag	Budsjett	Endring
Skatteinntekter	187 154	176 592	10 562
Netto inntektsutjevning	33 553	25 807	7 746
Netto endring skatt	220 707	202 399	18 308
Rammetilskudd	163 822	172 119	-8 297
Ordinære skjønnsmidler	1 500	1 500	-
Sum inntekter skatt og ramme	386 029	376 018	10 011

Som det framgår av tabellen over, anslås skatteinntektene og inntektsutjevningstilskudd å øke med hele 18,3 mill. kr. Hvorvidt dette er reelt er vanskelig å anslå per nå. Det er særlig anslag knyttet til økning som følge av uttak utbytte som er ukjent. Ved utgangen av april måned var netto skatteinntekter 6,8 mill. kr høyere enn periodisert budsjett. Dersom utviklingen fortsetter tilsvarende ut året, vil skatteinntektene kunne bli på det nivå som nå er anslått i RNB. Det er viktig å påpeke at det knytter seg en betydelig usikkerhet til dette inntektsnivået.

I RNB framgår det at den kommunale prisveksten anslås økt fra 2,5 % til 3,7 %. Økningen kommer som følge av en større prisvekst på de fleste varer og tjenester enn det som ble anslått i statsbudsjettet.

Månedsrapport April-2022

Blant annet har energiprisene økt betydelig og lønnsoppgjøret blir også høyere enn forutsatt. I tillegg er det lagt inn en kompensasjon til kommunene i RNB knyttet til noen mindre poster. Følgende endringer i kommunens utgifter anslås på bakgrunn av det som framkommer i RNB basert på KS sin prognosemodell og kommunens egne anslag (tall i hele tusen kr):

	Beløp
RNB: Delvis kompensasjon for vekst i kostnader nasjonale e-helsetjenester	10
RNB: Overføring fra kommunerammen til Helsedirektoratet-nasjonal e-helseløsning	-7
RNB: Rhesusimmunisering	1
RNB: Økt deflator fra 2,5 % til 3,7 %, kommunens andel av økte utgifter på 4,5 mrd kr (anslått nivå 4-4,5 mrd kr i RNB)	5 042
TBU/RNB: Økte utgifter som følge av underfinansiert prisvekst 2021, 1 %-poeng	4 202
Sum økte utgifter	9 473

Inntektsøkningen som det anslås at kommunen vil få i 2022 går dermed i hovedsak til å dekke opp for beregnet utgiftsvekst. Deler av økningen av strømutfordringene og lønnsoppgjøret i 2021 er lagt inn i kommunens budsjett for 2022.

Eiendomsskatt

Det ser ut til å bli en økt inntekt fra eiendomsskatten i 2022 på 0,7 mill. kr.

Avdrag på lån

Det ble oppdaget i mai 2022 at kommunens låneavdrag har vært for lavt i årene 2015-2021. Årsaken til dette er at det i forbindelse med overgang til ny anleggsmodul ble lagt inn feil avskrivningstid på en god del anlegg. Kommunestyret ble informert om dette i sitt møte 19. mai 2022. Dette innebærer at de årlige avskrivningene skulle ha vært ca. 2,5 mill. kr høyere. Etersom avskrivningene inngår i beregningen av det som kommunen minst må betale i låneavdrag (hjemlet i kommuneloven), har også avdragene vært for lave.

Etter dialog med revisor blir dette rettet slik:

Kommunen beregner hva som skulle ha vært minimumsavdrag det enkelte år i perioden 2015-2021 dersom korrekte verdier hadde blitt benyttet. Deretter betales det avdrag i 2022 slik at minimumsavdraget de enkelte år blir riktige. Tilsvarende gjøres for avskrivningen og minimumsavdraget i 2022. Dette medfører en merutgift på ca. 11,3 mill. kr i 2022. De årlige utgiftene antas å øke med ca. 1,9 mill. kr per år på grunn av den oppståtte feilen. Etter hvert vil anleggene bli ferdig avskrevet og avskrivningene vil da bli redusert som følge av det.

Dette innebærer en reduksjon i lånegjelden, noe som formannskapet også hadde innstilt på overfor kommunestyret i forbindelse med behandlingen av årsregnskapet 19. mai. Beslutningen om et eventuelt ekstraordinært avdrag ble utsatt til behandlingen av tertialrapporten som følge av at denne feilen da var oppdaget.

Minimumsavdraget for 2022 ser ut til å være ca. 1,1 mill. kr for lavt budsjett før retting av feil fra 2015. Samlet er det da en differansen mot budsjett på 12,4 mill. kr i 2022 knyttet til avdrag.

Koronautgifter

Kommunen har ikke mottatt kompensasjon fra staten knyttet til koronautgifter. Regjeringen sier at dette vil bli vurdert på senhøsten. For å unngå at tjenestene må skaleres ned som følge av manglende korona-finansiering, har planområdene fått kompensasjon for utgifter til dette, og merutgifter per utgangen av april måned er lagt på planområde 13 Generelle utgifter og inntekter. Det framkommer her et negativt avvik på nesten 3,1 mill. kr som følge av dette. Kommunen har i 1. tertial hatt store utgifter til vikarbruk og overtid som følge av koronarelatert fravær og merarbeid. Det er ventet at staten vil gå inn og kompensere hele eller deler av dette, men det er så langt ikke fattet vedtak om det på Stortinget.

Renter

Rentenivået ser ut til å øke noe raskere i 2022 enn det som var forutsatt da budsjettet ble lagt. Samtidig er det krevende per nå å klare å gi en eksakt beregning av alle utgifter og inntekter knyttet til rentenivået. Per nå ser det ut til å kunne bli et netto merforbruk i størrelsesorden 1-1,5 mill. kr. En vil i forbindelse med rapporteringen per 2. tertial gjøre en ny vurdering av dette.

Pensjon

Ut fra oppdaterte beregninger og foreløpige anslag, kan det per nå se ut til at det blir et positivt avvik på denne posten, anslagsvis 2,5-3 mill. kr.

Lønnsoppgjøret

Lønnsoppgjøret i kommunal sektor er i havn, men Utdanningsforbundet har stemt blank og det er en viss risiko for at det blir streik blant lærerne. Det er klart at lønnsoppgjøret både i privat og offentlig sektor ble høyere enn det som var forutsatt i statsbudsjettet og kommunens budsjett. Det vil i forbindelse med rapporteringen per 2. tertial være mulig å komme med en mer eksakt beregning av hva dette konkret vil utgjøre i merutgift for kommunen. Foreløpig ser det ut til å kunne være snakk om ca. 1,7-2 mill. kr i merutgift.

Generelt sterk prisvekst

Den kommunale prisveksten i 2021 viser seg å være ca. 1 %-poeng høyere enn det som lå inne i kommunerammen for 2021. I tillegg er prisveksten for øvrig i 2022 svært høy. Anslagene nå er at prisveksten vil bli 3,7 % i år mot budsjettet 1,6 %. Det vil utgjøre en vekst på 2,1 mill. kr. Samtidig ser strømutgiftene alene ut til å overstige dette beløpet. Det vil bli mer fokus på dette i forbindelse med rapporteringen per 2. tertial, men veksten er langt utover det som er lagt inn i budsjettet.